

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2025 AİLE YILI

ACELE

7/19408 GZ 51

Sayı : E-72079556-610-15414853

Konu : Soru Önergesi (7/19408)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 25.11.2024 tarihli ve 1535553 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Adana Milletvekili Sayın Orhan SÜMER tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/19408 Esas Numaralı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/19408 Cevap Metni (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: D09F46E7-F021-4781-9E8B-95879EB85E4E

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için:Samiye BULUN
Çocuk Gelişimcisi
Telefon No:(312) 705 58 09

Adana Milletvekili Sayın **Orhan SÜMER**'e Ait 7/19408 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine
İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımız çocuklarımızın korunmasını, haklarının ve esenliklerinin güvence altına alınmasını amaçlamakta, tüm risklere karşı bilinçli ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmaları çocuğun üstün yararı ilkesi çerçevesinde yürütmektedir.

Bakanlığımız koordinesinde çocuk haklarının etkin bir şekilde uygulanması ve koordinasyonunun sağlanması için **"2023-2028 Türkiye Çocuk Hakları Strateji Belgesi ve Eylem Planı"** hazırlanmış ve 2023 yılı Nisan ayında yürürlüğe konulmuştur. Belge doğrultusunda çocuk işçiliğine ilişkin somut stratejik amaç, hedef ve eylemler düzenlenmiştir.

Ülkemizde bugüne kadar yürütülen çocuk işçiliğini önlemeye yönelik çalışmalar ile uyumlu olarak, 138 ve 182 sayılı ILO Sözleşmelerinin uygulanmasını da içeren, çocuk işçiliğinin önlenmesine yönelik olmak üzere **"Çocuk İşçiliği ile Mücadele Ulusal Programı"** oluşturulmuştur. Program dahilinde, çocuk hakları konusundaki farkındalığın artırılması için Bakanlığımızca koordine edilen İl Çocuk Hakları Komitelerinde çocuk işçiliği ile mücadele konusunun özel olarak ele alınması faaliyeti yer almaktadır. Bu doğrultuda, 81 ilimizde oluşturulan Çocuk Hakları İl Komiteleri tarafından her yıl 12 Haziran Çocuk İşçiliği ile Mücadele günü kapsamında farkındalığı artırıcı faaliyetler yürütülmektedir.

Ayrıca EU IPA II kapsamında Bakanlığımız ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının ortak yararlanıcısı olduğu **"Türkiye'de Çocuk Haklarının Desteklenmesi Projesi"** uygulamaya konmuştur. Projenin amaçlarından biri de çocuk işçiliğinin takibi ve önlenmesine yönelik Bakanlık kapasitesinin artırılarak çocuk işçiliğinin önlenmesidir. Proje Kasım 2021–Kasım 2024 yıllarını kapsamaktadır.

Ek olarak Bakanlığımızca her ilde **Çocuklar Güvende Ekipleri** oluşturulmuş ve ekipler aracılığıyla risk altındaki çocuklara yönelik tespit, yönlendirme ve izleme faaliyetleri gerçekleştirilmektedir.

Ayrıca **Çocuklar Güvende Ekipleri**, çocuk işçiliği ile mücadelede öncü ve koordinatör kurum olan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından Bakanlığımıza bildirim yapılan çocuklara yönelik hızlı bir şekilde eğitim, sosyal hizmet, sosyal yardım ve her türlü rehberlik hizmetlerinin verilebilmesi amacıyla da faaliyet göstermektedir.

Ekipler tarafından alan taramaları, çocuklarla mesleki çalışmalar, hane ziyaretleri, ailelere yönelik rehberlik faaliyetleri, eğitim kurumları ziyaretleri gerçekleştirilmektedir. Yapılan alan taramaları neticesinde çocuk ve ailenin uygun sosyal hizmet modeline veya destek ve yardımlara yönlendirilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca çocuğun ailesine rehberlik hizmeti verilmekte, gerekli görüldüğü takdirde aile hakkında adli işlem başlatılabilmekte, gerek görülmesi halinde çocuk kurum bakımına alınabilmektedir.

Bakanlığımızca çocuklarımızın sosyal ve ekonomik yönden güçlendirilmesi, kurum bakımına alınmadan ailesi yanında desteklenmesi amacıyla **Sosyal ve Ekonomik Destek Hizmeti (SED)** yürütülmektedir. Ailelere sağlanan SED ile çocuklar öz aile veya yakınları yanında desteklenmekte, aile birliği ve bütünlüğü korunmaktadır.

Bununla birlikte hizmetten yararlanan ailelerden istihdama katılabilecek durumda olanlar İŞKUR meslek edindirme kurslarına yönlendirilerek kendi hayatlarını sürdürebilecekleri iş ve meslek edindirilmelerine yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

SED hizmeti ile çocuklar için ekonomik destek sağlanması yanında alanda çalışan meslek elemanları tarafından ailenin ihtiyaç duyduğu konularda psikososyal müdahale de yapılmaktadır.

Yapılan inceleme ve değerlendirme sürecinde aile içinde tespit edilen sorunların çözümü amacıyla mesleki çalışmalar yapılmaktadır. Aile içi sorunların çözümlenmesi, ailenin ve çocuğun çevreye uyumu, çocuğun okula uyumu ve eğitime devamı, kriz durumundaki kişilere psikososyal destek sağlamak, ailelerin ebeveynlik becerilerinin artırılması vb. konularında mesleki müdahalede bulunmaktadır.

Ayrıca SED Hizmetinin etkinliğini artırmak, ailelerde çocuk ile ilgili farkındalık oluşturmak, çocuklara okul dışı zamanlarını kaliteli ve verimli kullanabilecekleri ortam ve imkânları sunmak amacıyla 2017 yılında başlatılan “**SED Hizmetinin Etkinliğinin Artırılması (Okul Destek) Projesi**” kapsamında 81 ilde SED Hizmetinden yararlanan ortaokul ve lise çağında bulunan çocukların sosyal, kültürel, sportif ve akademik faaliyetlerden faydalandırılması sağlanmaktadır.

Proje ile çocukların boş zamanları, gelişimlerini destekleyecek şekilde yapılandırılmakta, boş vakitlerinde olumsuz ortamlardan/sosyal çevreden ve bunların barındırdığı risklerden korunmaları ve toplum kaynaklarına erişim konusunda fırsat eşitliği sağlanmaktadır.

Ayrıca ihtiyaç duyulan vakalarda 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu gereği danışmanlık, eğitim ve sağlık tedbiri alınabilmektedir.

SED Hizmetine ihtiyaç duyan hanelere, doğrudan çocuklarımızın aile bütünlüğü içerisinde korunması, sağlıklı gelişimleri ve eğitim yaşantılarının desteklenmesi amacıyla Bakanlığımız tarafından çocuk odaklı sosyal ve finansal destek programı uygulanmaktadır. (Doğum ve Çoklu Doğum Yardımı, Asker Çocuğu Yardımı, Öksüz Yetim Çocuk Yardımı, Genel Sağlık Sigortası Prim Ödemeleri, Şartlı Sağlık Yardımı, Engelli Çocuklara Bakım Verenlere Yönelik Evde Bakım Aylığı, Engelli Aylığı, Şartlı Eğitim Yardımı, Ücretsiz Ders Kitabı Desteği, Eğitim Materyali Yardımı, Öğrenci Barınma-Taşıma- Yemek Yardımı, Engelli Öğrencilerin Ücretsiz Taşınması, Yabancılara Yönelik Şartlı Eğitim Yardımı, Ana Okulu/Ana Sınıfı Destek Programı, Eğitim Destekleri Kapsamında Ulaşım Yardımı)

Öte yandan eğitim materyali, ücretsiz ders kitabı, engelli öğrencilerin ücretsiz taşınması, öğrenci barınma, taşıma ve yemek yardımı, öğrencilerin ulaşım giderlerine yönelik yardımlar ve öğle yemeği yardımı gibi pek çok yardım programı ile de çocuklarımız desteklenmektedir.

Okul devamsızlığı ve okullaşma oranlarına ilişkin çalışmalar Milli Eğitim Bakanlığı'nın öncülüğünde gerçekleştirilmekte olup Bakanlığımız kendi görev ve yetki alanı çerçevesinde ve çocuğun üstün yararı ilkesine bağlı olarak gerekli tüm iş birliği ve koordinasyonu sağlamaktadır. Bakanlığımıza bildirilen veya Bakanlığımızca tespit edilen eğitimden uzak kalmış çocuklara yönelik 5395 Çocuk Koruma Kanunu kapsamında eğitim tedbirinin alınması sağlanmaktadır.